

Ankestyrelsens brev til Frederikssund Kommune

Tilsynsudtalelse om Frederikssund Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Frederikssund Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Frederikssund Kommune har den 22. november 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen i sagen, og kommunen har den 25. april 2025 oplyst Ankestyrelsen om, at kommunens nye sagsbehandlingsfrister på det sociale områder nu er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Frederikssund Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for bistand til særlige aktiviteter og tilskud til selvstændige erhvervsdrivende efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, støtte til revalidender efter lov om en aktiv socialpolitik, kombinationstilbud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, husvilde efter lov om social service og forbyggende indsatser og godkendelse af netværksplejefamilie efter barnets lov.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

2. maj 2025

J.nr. 24-89778

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

Vi beder byrådet i Frederikssund Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen udsendte den 15. december 2023 en generel udtalelse om kommunernes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det fremgik af udtalelsen, at vi i 2. halvår af 2024 ville foretage en stikprøvekontrol af udvalgte kommuners hjemmesider.

Frederikssund Kommune er en del af stikprøvekontrollen, og vi bad derfor den 8. oktober 2024 Frederikssund Kommune om en udtalelse.

Frederikssund Kommune har den 22. november 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen i sagen, og kommunen har den 25. april 2025 oplyst Ankestyrelsen om, at kommunens nye sagsbehandlingsfrister på det sociale områder nu er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

”Frederikssund Kommune arbejdede i 2023 med at gennemgå de lovområder, der er omfattet af kravet om sagsbehandlingsfrister jf. retssikkerhedslovens § 3, stk. 2. I den forbindelse blev der tilføjet en række nye sagsbehandlingsfrister. I 2024 har kommunen tilsvarende arbejdet med at sætte sagsbehandlingsfrister inden for Barnets lov.

Frederikssund Kommune vil på baggrund af høringsskrivelsen fra Ankestyrelsen gennemgå kommunens sagsbehandlingsfrister for at afklare, om der mangler frister. Herunder vil Lov om seniorjob og lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling tilføjes listen af lovområder, hvor sagsbehandlingstider skal offentliggøres.

Kommunen vil derudover tilføje, at for alle paragraffer, hvor der søges om hjælp, og som ikke fremgår af listen med sagsbehandlingstider på det sociale område, gælder der en sagsbehandlingstid på op til 3 måneder.

I de tilfælde, hvor der i dag er angivet et interval, fx 2-4 uger, fjernes intervallet, og der angives fremadrettet en maksimal sagsbehandlingsfrist.

Sagsbehandlingstiden gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelsestidspunkt

Ankestyrelsen gør også opmærksom på, at Frederikssund Kommune angiver, at sagsbehandlingsfristen for fleksjob og ressourceforløb gælder fra rehabiliteringsteamets indstilling. Ankestyrelsen henviser til den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det fremgår, at fristerne for sagsbehandlingen skal beregnes sådan, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet. Kommunens sagsoplysning og sagsbehandling skal derfor indgå i den offentliggjorte frist.

Frederikssund Kommune vil på baggrund af dette ændre sagsbehandlingsfristen for fleksjob og ressourceforløb, så sagsbehandlingstiden gælder fra ansøgningstidspunktet til afgørelsestidspunktet.

Kommunen vil samtidig tydeligt angive på hjemmesiden, at sagsbehandlingstiden gælder fra modtagelsen af ansøgningen, til der foreligger en afgørelse.

Proces for politisk godkendelse

Sagsbehandlingsfristerne skal godkendes i Frederikssund Kommunes byråd. Administrationen vil i januar 2025 forelægge et forslag til reviderede og nye sagsbehandlingsfrister til politisk godkendelse på alle de områder, hvor der er fundet mangler. De supplerende sagsbehandlingsfrister vil, hvis de godkendes af Byrådet, være gældende fra 1. februar 2025.

Sagsbehandlingsfristerne vil, når de er godkendt, blive offentliggjort på kommunens hjemmeside sammen med de øvrige sagsbehandlingsfrister.

Særligt vedr. Barnets lov

Byrådet i Frederikssund Kommune godkendte 3. april 2024 en række sagsbehandlingsfrister inden for Barnets lov. Byrådet godkendte 25. september seks yderligere sagsbehandlingsfrister inden for Barnets lov, hvor administrationen vurderede, at der manglede frister, herunder frister for VISO-forløb efter Barnets lov samt ungestøtte og økonomisk støtte, ligeledes efter Barnets lov. Fristerne er gældende fra 1. oktober 2024 og er offentliggjort på kommunens hjemmeside. Fristerne efter Barnets lov er derfor efter Frederikssund Kommunes opfattelse i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen samt Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023.”

Ankestyrelsen har desuden foretaget en gennemgang af tilgængelige oplysninger om sagsbehandlerfrister på det sociale område i Frederikssund Kommune på baggrund af kommunens udtalelse.

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

”§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse.”

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

”§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.

- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.”

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

”Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En kommunalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En

kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddele afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder.”

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

”39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet.”

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område.

Følgende fremgår bl.a. udtalelsen:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

[...]

3.3 Frister for de enkelte sagsområde

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplyste i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplyst lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden.

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning. Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Frederikssund Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjorte sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx bistand til særlige aktiviteter og tilskud til selvstændige erhvervsdrivende efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, støtte til revalidender efter lov om en aktiv socialpolitik, kombinationstilbud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, husvilde efter lov om social service og forbyggende indsatser og godkendelse af netværksplejefamilie efter barnets lov.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Frederikssund Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024